

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/195355,Kulisy-historii-odc-145-Departament-II-23-grudnia-2023.html>
09.04.2026, 15:37

„Kulisy historii”, odc. 145 „Departament II” - 23 grudnia 2023

Instytut Pamięci Narodowej zaprasza na audycję „Departament II” z cyklu „Kulisy historii”.

Dr Paweł Skubisz jest badaczem działań Departamentu II MSW, popularnie zwanego „Dwójką”, czyli funkcjonującego w okresie PRL-u kontrwywiadu, struktury w aparacie represji PRL-u, która zajmowała się zwalczaniem szpiegostwa. Najśłynniejszym wydziałem Departamentu II był wydział amerykański, który zajmował się szeroko rozumianą działalnością dyplomatów i pracujących pod przykryciem pracowników ambasady USA oficerów CIA. Oficerowie Departamentu II stale monitorowali pracowników dyplomatycznych amerykańskiej ambasady, śledzili ich, zakładali liczne podsłuchy, monitorowali ich auta, kontakty, psuli szyki pracy operacyjnej, namierzali potencjalne źródła informacji. Czy to była jedyna i najważniejsza działalność funkcjonariuszy tego departamentu? Jak wygląda i czym jest „kontrwywiad ofensywny”? Czy pracownicy Departamentu II MSW mogli inwigilować pracowników ambasady ZSRR?

Gościem Rafała Dudkiewicza był zastępca dyrektora Biura Kadr IPN – dr Paweł Skubisz.

Obejrzyj na kanale IPNtv.

* * *

Często nie zdajemy sobie sprawy z tego, jak bardzo jesteśmy zakorzenieni w historii; nie dostrzegamy, że to, co wydarzyło się w niedawnej przeszłości, wciąż ma wpływ na nas i nasze otoczenie. Dla zrozumienia własnej tożsamości musimy wiedzieć – jako jednostki i wspólnota – skąd przychodzimy i jak jest nasza historia.

W ramach cyklu „Kulisy historii” szukamy odpowiedzi na pytanie, jak dzisiaj rzutuje na nas to, co stało się już przeszłością. Zajrzymy za kulisy wydarzeń, spróbujemy zrozumieć, jak działa machina historii i na ile decyzje jednostek zaważyły nad naszymi losami – pojedynczymi i zbiorowymi.

[Zobacz inne odcinki z cyklu „Kulisy historii”](#)